

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ * (۲ محرم ۱۳۵۱)

فهرست مذاکرات

- | | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| ۱ (تصویب صورت مجلس) | ۵ (شور اول قرار داد تعیین خطوط سرحدی بین ایران و ترکیه) |
| ۲ (بیانات آقای رئیس دائر بابر از فاجعه قتل مسیو دومر رئیس جمهوری فرانسه) | ۶ (شور اول قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هند و اروپا) |
| ۳ (تصویب يك فقره مرخصی) | ۷ (تصویب فوریت لایحه تقدیمی آقای رئیس کل تجارت) |
| ۴ (اعلام اکثریت اراء یکنفر برای نظارت ذخیره مقیاس بول و تجدید سزای برای انتخاب یکنفر دیگر) | ۸ (بقیه شور لایحه باز خرید مستمریات و تصویب آن) |
| | ۹ (موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه) |

مجلس يك ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز شنبه دهم اردیبهشت ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

- [۱ - تصویب صورت مجلس]
- رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (غایبندگان - خیر) صورت مجلس تصویب شد.
- [۲ - بیانات آقای رئیس دائر بابر از فاجعه قتل مسیو دومر رئیس جمهوری فرانسه]
- رئیس - آقایان البته از قضیه مولمه و المناک قتل مسیو دومر رئیس جمهوری دولت فرانسه آگاهی دارند و وقوع این حادثه مارا در غمخواری و همدردی با ملت دوست خودمان فرانسه سهیم و شریک ساخته است
- (صحیح است - صحیح است) قتل این شخص معمر و محترم ضایعه بزرگی است که مارا بنوبه خودمان بی نهایت متأثر ساخته و بروز احساسات تائر آمیز مارا سبب شده است (صحیح است - صحیح است) قطع داریم که مجالس قانونی و دولتی فرانسه این حس همدردی مارا معتقد بوده و تسلیت مارا می پذیرند.
- [۳ - تصویب يك فقره مرخصی]
- رئیس - آقایان به بنده یاد آوری میکنند که رایزنی

* این مذاکرات مشروح هشتاد و چهارمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۰) دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :
غائبین با اجازه - آقایان : آشتیانی - طالشخان - ملک آرائی
غائبین بی اجازه - آقایان : نیور تاش - ناصری - مرتضی قلیخان بیات - اعتبار - عبد الحسین خان دنیا - هراز - آقا زاده سبزواری .

از کمیسیون عرایض و مرخصی راجع بمرخصی آقای روحی رسیده است قرائت میشود :

نماینده محترم آقای روحی برای رسیدگی بامور محلی از تاریخ حرکت تقاضای سه ماه مرخصی نموده اند کمیسیون بادوماه و نیم از مدت مورد تقاضا موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد .

رئیس - آقای رنوق

رنوق - آقای روحی گاهی که مرخصیها مطرح میشد خودشان بک اظهار عقیده در مجلس میفرمودند که حالا بنده هم بنوبه خودم ناچارم همان اظهار عقیده را راجع بمرخصی خودشان عرض کنم . بطوریکه پیش بینی میشود راجع به تعطیل تابستان مجلس شاید ما چهل روز یا دو ماه تعطیل داشته باشیم ایشانهم این مرخصی را خواسته اند از روز حرکت کمیسیون هم پانزده روزش را کسر کرده و دو ماه و پانزده روز برای ایشان تصویب کرده است با آن اصلی که بنده در نظر دارم و تکرار نمیکنم تقاضا میکنم که ایشان اولاً تقاضایشان را بک ماه بکنند که این بک ماه هم بادوماه تعطیل که میشود سه ماه خواهد شد و برای منظور ایشان کافی است و الا دو ماه و نیم با آن دو ماه میشود چهار ماه و نیم و بعقیده بنده این مدت مرخصی برای بک نموده شایسته نیست .

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - آقای روحی در سه دوره و کالتشان بنده اطلاع دارم که هیچ مرخصی نگرفته اند در دوره هفتم سه ماه مرخصی گرفتند و استفاده نکردند و در مجلس بودند که همه آقایان خاطر دارند . در دو دوره دو ماه و نیم حق دارند مطابق مقرراتی که در همه جا معمول است و حال آنکه بسایر آقایان دیگر دو ماه و سه ماه اجازه داده ایم .

رئیس - آقای روحی بنده را مطلع کردند که بک عقیده در مجلس جریان دارد که من آنرا بخصوص بک قدری مشروح تر میگویم و آن عقیده عبارت از این است که مرخصی آقایان نمایندگان هم باید محدود بیک حدی باشد (صحیح است)

و بالاخره بک کسی بالمره از مرخصی استفاده نمیکنند و بک نفر دیگر بیشتر از آنچه مناسب است استفاده میکنند در صورتیکه باید رویه آقایان نمونه و سرمشق باشد . ایشان بمن گفتند که من مناسب میدانم که هر بک از آقایان نمایندگان در سال خواه متناوب خواه متوالی جمعاً یکماه استفاده از مرخصی بکنند و بنا بر این چون هیچ در این دوره تقنینیه مرخصی نخواسته اند از دو ماه و پانزده روز پانزده روزش را (بهمان اصلی که گفته اند و مورد تصدیق هم هست) حذف میکنیم و بقیه را که دو ماه باشد (صحیح است) استفاده میکنند . اینک رأی میگیریم به دو ماه مرخصی آقای روحی موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

[۴ - اعلام اکثریت آراء یکنفر برای عضویت ذخیره پول و تجدید آراء برای انتخاب یکنفر دیگر]

رئیس - در دفعه دوم هم برای انتخاب دو نفر نظاری که بایستی برای مقیاس پول و واحد پول نظارت داشته باشند اکثریت برای شخص دوم حاصل نشده است . در دفعه سوم اکثریت نسبی معتبر است این است که از آقایان خواهش میکنم رأی خودشان را مرقوم دارند .

بعضی از نمایندگان - در دفعه دوم کمی انتخاب شده است .
رئیس - آقای ارباب کیخسرو ۵۱ رأی دارند ولی اکثریت حاصل نشده برای اینکه صد و شش نفر عده حاضر بوده .

کلالی - منتخب اول کی بود ؟

رئیس - آقای حاج امین اصفهانی با اکثریت ۵۷ رأی انتخاب شده اند و اکثریت دارند بک نفر باقی مانده آقای ارباب کیخسرو و ۵۱ رأی و آقای بوشهری ۸ رأی داشته اند حالا رأی میگیریم برای انتخاب یکنفر دیگر بطوری که گفته شد چون دفعه سوم است اکثریت نسبی معتبر خواهد بود

(اوراق رأی توزیع و بعد اخذ شد)

رئیس - موقعی که انتخاب را اعلام کردیم عده حاضر در مجلس صد نفر بود . از آقایان مستخرجین خواهش میکنم

که بقوریت استخراج کنند و نتیجه را اطلاع بدهند و آقای دبیر سهرابی هم کافی السابق برای استخراج قضیه نظارت میکنند .

[۵ - شور اول قرار داد تعیین خطوط سرحدی بین ایران و ترکیه]

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع بخط سرحدی بین ایران و ترکیه مطرح است :

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه قرار راجع به تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه پیشنهادی دولت را مورد بحث قرار داده و ماده واحده ذیل را تصویب و بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید :

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار راجع به تعیین خط سرحدی ایران و ترکیه مشتمل بر سه ماده بضمیمه بک مرسله راجع به استفاذه یسهای مستحفظ سرحدی طرفین از آبهای چشمه های دریاچه های برلان و چشمه های سلب و قزلو و بوخاری بدم قایا و مراتع راقمه در جنوب و مغرب خط سرحدی را که توأمأ در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۳۲ مطابق دوم بهمن ماه ۱۳۱۰ شمسی بین دولتین ایران و ترکیه امضاء شده است تصویب و بدولت اجازه مبادله اسناد صحه شده آنرا میدهد .

رئیس - مذاکرات در کلیات است . اعتراضی نرسیده است . آقایانیکه با ورود در مواد موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . در ماده اول اعتراضی نرسیده است در ماده دو و سه اعتراضی نرسیده است . آقای رهنما (خبر کمیسیون امور خارجه) - در ماده دو آخر ماده بک مختصر اصلاحی است که عرض میکنم این طور میشود : صورت مجلس قطعی تجدید حدود و نقشه ها و اسناد ضمیمه در دو نسخه تهیه خواهد گردید که معتبر خواهند بود . (اصناف خواهند داشت) تغییر میکنند به (معتبر خواهند بود)
رئیس - آقای وزد امور خارجه هم معتقدند این اصلاح را ؟

وزیر امور خارجه (آقای فروغی) - بلی .

رئیس - در ماده دو که اصلاح کردند و ماده ۳ اشکالی نیست . در مرسله هم اعتراضی نیست رأی میگیریم بورود در شور دوم موافقین قیام فرمایند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد .

[۶ - شور اول قرار داد راجع بانحلال اداره تلگرافی هند و اروپا]

رئیس - خبر کمیسیون خارجه دائر بانحلال اداره تلگراف هند و اروپا مطرح است :

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه قرار راجع بانحلال اداره تلگراف هند و اروپا در ایران پیشنهادی دولت را با حضور آقای وزیر امور خارجه مورد بحث قرار داده ماده واحده ذیل را تصویب و تقدیم مجلس شورای ملی میدارد :

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد راجع به انحلال اداره تلگرافی هند و اروپا را در ایران که در تاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۳۲ مطابق با ۲۷ بهمن ۱۳۱۰ مابین دولت ایران از یکطرف و دولت انگلیس و حکومت هندوستان از طرف دیگر در طهران در دو نسخه فرانسه به امضا رسیده و مشتمل بر شش ماده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد مصوبه آنرا بدولت میدهد .

رئیس - مذاکره در کلیات است . اشکالی نیست موافقین با ورود در مواد قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . در ماده ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ هیچیک اعتراضی نرسیده است آقایانی که با ورود در شور دوم موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

[۷ - تصویب فوریت لایحه تقدیمی آقای رئیس کل تجارت]

رئیس - آقای رئیس کل تجارت

رئیس کل تجارت (آقای یسائی) - بنده در جلسه گذشته لایحه تقدیم کرده بودم و تقاضا کرده بودم که

اگر آقایان موافقت دارند با دو فوریت مطرح شود و تصویب شود بعد در مذاکراتی که در جلسه خصوصی و فراکسیون بعمل آمد اینطور در نظر گرفتند آقایان که يك شور بشود این است که حالا استدعا میکنم که این لایحه يك فوریتش را آقایان تصویب نکنند که برود بکمیسیون اقتصاد ملی و بایک شور قانون راجع به منع قاچاق و جلوگیری از اجناس ممنوع الورد مطرح و تصویب شود رئیس - لایحه طبع و توزیع شده است محتاج بقرائت نیست؟ (گفته شد - خیر) فوریت مطرح است آقای دکتر طاهری دکتر طاهری - موافقم.

بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست.
رئیس - آقایانیکه با فوریت لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.
[۸- بقیه شور لایحه باز خرید مستمریات و تصویب آن]
رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به ماده سوم قانون باز خرید مستمریات قرائت میشود.

خبر کمیسیون

کمیسیون بودجه پیشنهاد آقای طباطبائی دبیا نماینده محترم راجع بمصارف روشنائی مساجد را که ضمن شور لایحه راجع بباز خرید مستمریات در مجلس شورای ملی نسبت بماده ۳ نموده بودند با حضور آقای وزیر مالیه مورد توجه و دقت قرار داده پس از مذاکرات لازمه و مراجعه بصورت مصارف مذکور بالاخره باموافقت دولت قسمت (ج) از ماده سوم بشرح ذیل اصلاح و توافق نظر حاصل گردیده است.

ج - صرف روشنائی و مخارج مدارس و همچنین صرف روشنائی مساجد مطابق اقلام خرج آمده دفتر تقدماً جنساً به بودجه وزارت معارف انتقال خواهد یافت که تحت نظارت وزارت مزبور بمصرف برسد.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - نظری که بنده دارم راجع به این موضوعی که آقای دبیا در جلسه گذشته پیشنهاد کردند و قابل توجه

شد و به کمیسیون هم رفت و با موافقت آقای وزیر مالیه تصویب شد يك کلمه کسر دارد میدانم بنده که در مالیه دچار اشکال خواهد شد چون در دفاتر سابق البته خاطر مبارك هست که همین عبارت اول هست صرف روشنائی و مخارج مدارس و مساجد و حالا مرقوم فرموده اند صرف روشنائی مساجد و کلمه (مخارج) این جا افتاده است و فرض کنید که اگر خرج تعمیری یا خادمی داشته باشد یا خرج دیگری داشته باشد مالیه نمیتواند بدهد مالیه فقط صرف روشنائی را میتواند بدهد در حالی که در خبر سابق بود صرف روشنائی و مخارج مدارس و اگر يك کلمه مخارج هم این جا علاوه شود بنظر بنده این منظور تأمین میشود در مالیه هم دچار اشکال نمیشود (صحیح است) دکتر طاهری (مخبر کمیسیون بودجه) - منظور همین است که آنچه بوده راجع به مساجد اعم از مخارج و مصارف هر دو ابقاء بشود حالا پیشنهاد کنید کلمه مخارج را قبول میکنیم.

رئیس - آقای دبیا.

طباطبائی دبیا - پیشنهادی که بنده در جلسه گذشته کردم همین ترتیب بود که آقای مؤید احمدی تذکر دادند و چون مصارف مساجد آنچه که بنده اطلاع دارم چیز معتنی بهی نیست همین طور باید کلمه مخارج را هم اضافه کرد و پیشنهاد داد و معلوم است آقایان هم تصویب خواهند فرمود که از بابت مصارف و مخارج و صرف روشنائی مساجد و البته چون مساجد ما محترم است صرف روشنائی و مخارجش باید تأمین شود.

رئیس - آقای فاطمی.

فاطمی - بنده در این ماده عرضی ندارم ولی در ماده دوم يك اشکال محاسباتی بنظر بنده می آید ولی حالا که به آن ماده رای داده اند نمیشود مذاکره کرد ولی بنظر بنده در آن ماده يك اشکال محاسباتی پیش می آید که باید رفع شود.

رئیس - راه حلش این است که آن نظر بعنوان ماده الحاقیه پیشنهاد بشود و قضیه را تأمین کند. آقای عراقی

عراقی - موافقم.

رئیس - آقای ونوق.

ونوق - اینجا در ماده سوم نوشته است - اقلامی که بعنوان صرف روشنائی بقاع و مقابر ضمن دفاتر مستمریات منظور میباشد باستثنای اقلام ذیل تماماً حذف خواهد شد بعضی بقاع متبرکه هستند در ولایات مخصوصاً در قزوین شاهزاده حسین و امامزاده اسمعیل اینها موقوفات معینی دارند که در سابق يك مبالغی میدادند برای صرف روشنائی آنها ولی بطوری که اینجانوشته اند مصارف روشنائی اینها هم حذف خواهد شد و بنده تصور میکنم که برای يك مبلغ جزئی يك همچو روشنائی را حذف نفرمایند و از برای صورت ظاهر شئون دولت هم خوب نیست زیرا این جا ها از قدیم الايام يك مصارفی داشته اند از خودشان و متولیان آنجا آن مصارف را برای خوردن خودشان میبرده اند حرفی نبوده است که آنها حیف و میل میکرده اند و زیاد تر از مصارف روشنائی هم نبوده است حالا اگر موافقت میفرمائید بنده پیشنهاد می کنم در این جور بقاعی که هست اینها هم حذف نشود.

وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - موضوعی را که

آقا میفرمایند حذف نشود پس باید این طور نتیجه بگیریم که هرچکدام حذف نشود برای اینکه چند نفر از علماء انتخاب شده اند هرکس البته دینفر عالماً سراغ دارد و يك جا امامزاده است البته مقبره اش محترمست اما امامزاده با امام فرق دارد ما ائمه اطهار را استثناء کردیم ولی امامزاده هائی که در هر جا بودند حذف کردیم و هزار امام زاده دیگر در هر جا هست اگر این نظر آقا را قبول کنیم گفته خواهد شد که چرا آنها صرف روشنائی ندارند.

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود:

پیشنهاد آقای دولتشاهی

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی دامت عظمة

بنده پیشنهاد میکنم در ماده سوم حرف (ب) بعد از جمله عباس میرزا نایب السلطنه علاوه شود و مرحوم محمد علی میرزا دولتشاه

رئیس - آقای دولتشاهی.

دولتشاهی - بنده توضیح زیادی ندارم و در خارج با آقای وزیر مالیه مذاکره شده است و قبول خواهند فرمود دیگر مذاکره و توضیح بیشتری عرض نمیکنم.

وزیر مالیه - بلی در این باب در کمیسیون هم مذاکره شد بنده هم وعده داده ام به سایر آقایانی هم که این تقاضا را داشتند قبول کنم و قبول هم میکنم چون دولتشاه هم گفته عباس میرزا بوده است

افسر - او هم خدماتی کرده است.

وزیر مالیه - این را قبول میکنم و امید وارم تکراری پیدا نشود

رئیس - پیشنهاد آقای مؤید احمدی:

بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود و همچنین مخارج و مصارف روشنائی مساجد.

مخبر - نظر همین است که پیشنهاد کرده اند و کمیسیون هم قبول میکند و نظر مخالفی ندارد و قبلاً هم آقای مؤید فرمودند.

رئیس - پیشنهاد آقای دبیا.

پیشنهاد مینمایم در ماده سوم قسمت (ج) بترتیب ذیل اصلاح شود:

صرف روشنائی و مخارج مدارس و صرف روشنائی و مصارف و مخارج مساجد مطابق اقلام خرج آمده دفتر تقدماً جنساً به بودجه وزارت معارف انتقال خواهد یافت که با نظارت وزارت مزبوره صرف شود.

رئیس - آقای دبیا

طباطبائی دبیا - مفاد این پیشنهاد بنده با پیشنهاد آقای مؤید یکی است بنده هم همان را قبول دارم.

رئیس - رأی میگیریم به ماده سوم با قبول پیشنهاد آقای دولتشاهی و اصلاح قسمت (ب) و قبول اصلاح پیشنهاد آقای مؤید احمدی راجع به قسمت افزودن کلمه



مخارج و قبول اصلاحی که در کمیسیون شده است آقایانیکه موافقتند قیام فرمایند.
(اغلب بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود:
ماده چهارم - ارقامی که بعنوان عوض بهره - عوض مال الاجاره و تخفیف ضمن دفاتر مستمریات منظور شده است وزارت مالیه مجاز است با موافقت صاحبان آنها در مقابل تادیه پنج برابر مبلغ پرداختی آنها را خریداری کرده از دفتر حذف نماید.

رئیس - آقای مؤید احمدی
مؤید احمدی - بنده در جلسه گذشته در کلیت این قانون بك عراضی کرده و بعد آقای وزیر مالیه بك جوانی فرمودند که بنده همچو فهمیده درست بعراض بنده توجه نفرمودند و الا نمفرمودند که در ماده چهارم این مسئله پیش بینی شده است. عرض کنم که بنده خوانده بودم این قانون را و ماده چهارم را هم مسوق بوده لیکن در دفاتر مالیه این قلامی که عرض میکنم موجود است بین عوض بهره و عوض مال الاجاره عنوانش این بوده است که بك املاکی را دولت مالك بوده است سه دانگ چهار دانگ پنج دانگ از بك ملکی را دولت مالك برده است و بك دانگ یا نیمدانگ مالك خارجی داشته است دولت آمده است آنها را اجاره کرده است از صاحبان آنها که بعضی اجاره خطهايش هم آآن در اداره بیروت است پنجاه ساله بود ساله و آنوقت آن روز يك مال الاجاره معین کرده اند همه ساله مطابق دفتری که هست منتهایش این است که در فصل مستمریات با آنها داده میشود. آن قسمتی که ملکی است باینطور که آقای وزیر مالیه فرمودند قضیه را حل میکنند برای اینکه مالکشان اگر خواست بفرودشد البته میآید و پنج برابر میفرودشد و قضیه حل میشود عرض راجع بموقوفات چند فقره است که بنده حالا خاطر ندارم لیکن سه چهار فقره است که بنده خاطر هست حالا شاید قضایای

دیگری هم اینجا باشد که بنده خبر نداشته باشم لیکن چهار پنج فقره را بنده خبر دارم که وقف است و متولی های چهل سال پیش از این آمدند بك قرار داد هائی با دولت کردند که اسماً عوض مال الاجاره بهشان بدهند حالا فرض کنید که اولاد او بك دندانی تیز کرده اند آمدند پنج برابر این را گرفتند و رفتند مثلمايش را هم عرض کرده یکی این فیروز آباد حضرت عبدالعظیم [۴] دو دانگ از آن وقف است بر مدرسه حاجی آقا رضا زیر تکیه رضاقلیخان وزارت مالیه اینرا اجاره کرده است چون چهار دانگ خالصه است بمیزان سالی دوست خروار گندم و گندم را خرواری دو تومان در چهار صد تومان نسیم کرده اند الان هم دولت همد ساله آن چهار صد تومانرا بمیرداد بمتولیش حالا فرض کنید که متولی آمد و با دولت هم گذر آمد و پنج تا چهار صد تومان گرفت و فیروزآباد را داد این صحیح است؟ (مخبر - نه) البته این صحیح نیست پس باید ملك وقف را موضوع نمود این بك اطلاع بنده یکی هم راجع بگرد محله استرآباد این را بعد آقای هزار جریبی خوب اطلاع داشته باشند گرد محله مالکی بوده است مال آقا محمد خان و سایر قجاریه قبلا هم بوده است جزو خالصجات. نیم دانگ از آنرا دختر فتحعلی خان قجر که ارث پدرش بوده است وقف کرده است بروشنائی قبر حضرت امیرالمؤمنین (ع) حالا وزارت مالیه سالی سی خروار شالی و پنجاه تومان نقد بمتولی آنچه حق لتولیه میدهد یا اجاره نمیدانم فرض کنید که متولیش هم بك سیدی بوده است و اهل آنجا بوده است و مرده است و حالا پسرش آمد و پنج برابر گرفت و ملك وقف را فروخت این بنظر بنده چیز خوبی نیست و بایستی آنها را استثناء کرد از دفتر مال الاجاره صاحبانش میدهند دولت توافق نظر میکنند و پنج برابر هم میگیرند و مبروند هر کدام نمیخواهند نخواهند لیکن آلهائی که وقف است هر کدام از متولیان آمدند خواستند پنج برابر بگیرند و آگذار کنند دولت باید قبول نکند بنده عرض میکنم همین را واگذار کنند به وزارت معارف

که صرف مدارس با هر چه که واقفین آنها معین کرده اند بکنند اما خرید و فروشش هیچ عنوانی ندارد.

مخبر - در قسمت اول یعنی در قسمت مستمریات باز خریدش و باز فروشش اجباری است یعنی هم دولت بایستی بخرد و هم صاحبانش باید بفروشند اجباراً بر طبق این قانون لیکن بك اقسامی است که مشمول ماده چهارم است که این اجباری نیست اعم از اینکه ملك وقف باشد یا ملك فرض بفرمائید در ملکی که قابل معامله هم هست و ملك غیر وقف است اگر صاحبش نخواست مجبور نیست که بفروشد در اینجا نوشته است که وزارت مالیه مجاز است با موافقت صاحبان آنها این خودش دلیل بر این است که اجباری نیست صاحبان اوقاف هم چنین کاری نمیکنند (کارزونی - متولی همچو حقی ندارد) بلای واقعا هم همین است متولی حق ندارد پس اصلاً فرضی که آقای مؤید احمدی فرمودند مورد شبهه نیست (صحیح است) اصلاً این فرض پیش نمی آید در هر صورت تذکرش در اینجا بد نبود برای اینکه توضیح داده شود و تصریح شود که اصلاً ملك وقف مشمول این نیست پس در اینصورت ماده ۴ طوری نوشته شده است که نظریه آقای مؤید احمدی تأمین است بعلاوه آن قسمتی هم که غیر وقف است نمی توانند آنها را باید باتوافق نظر خودشان باشد اگر نخواست که اجاره اش باقی است و مال الاجاره اش را هم میگیرد در هر حال نظر آقای مؤید احمدی تأمین شده است

رئیس - آقای احتشام زاده
احتشام زاده - بطوریکه آقای وزیر مالیه در جلسه گذشته و آقای مخبر در این جلسه توضیح فرمودند املاکی که بعنوان مال الاجاره و عوض بهره در دفتر مستمریات عبارت است از يك املاکی که دولت بر حسب قرارداد های عملی که با صاحبان آنها کرده اند برای يك استفاده هائی که دولت در نظر داشته اند کرده اند و در عوض يك ارقامی باین قسمتهائی را بعنوان شهریه میپرداخته اند حالا هم دولت در نظر دارد که این ارقام مستمری را که يك صورتها و محاسباتی

دارد زحمت این را از گردن مستخدمین بردارد این فکر فکر خیلی خوبی است ولی در قسمت مال الاجاره و عوض بهره چون در واقع این رقیبات ملك اشخاص است یا ملك موقوفه است بعقیده بنده میبایستی طوری عمل شود که مالکیت اشخاص یا موقوفه از بین برداشته نشود (کارزونی - صحیح است) و از طرفی هم در نظر دارند این ارقام را بردارند بنده خیال میکنم بهتر این است که دولت يك مراجعه بکند بصورت این رقیباتی که در مقابلش مال الاجاره و عوض بهره میدهند آنچه که مورد نزاع و احتیاج دولت نیست اصلاً رد کنند بصاحبانش برای اینکه در يك موقعی دولت احتیاجی داشته است آمده اند قرار دادهائی کرده اند با صاحبان آنها ولی امروز که دولت خودش از اداره کارهای زیاد عاجز است و همیشه بك نقشه میکشد که املاك خالصه را بك طرز خوبی از صورت خاصگی خرج کند داعی ندارد (صحیح است) که املاك مرده را دولت ببرد عوض مال الاجاره این است که بنده معتقدم برای تأمین هر دو نظر که هم این افلاک از دفتر خارج شود و هم اینکه برخلاف يك اصل کلی عمل نشده باشد این املاك را آن قسمتهائی که مورد احتیاجات مبرم دولت نیست و ضرورتی ندارد که دولت تصرفات خودش را در آنها ادامه بدهد رد کند صاحبانش و زحمت خودش را هم کم کند

وزیر مالیه - عرض کنم بنده چون علاقه مند بکار باز خرید مستمریات هستم و موضوع هم موضوع باز خرید مستمریات است و با اینکه این مطلب ماده فعلی صد بك قسمتهائی که صحبت میشد لازم نیست بنده حاضر هستم در هر قسمت توضیح بدهم ولی اگر بنا باشد اینقدر طول بدهیم يك مسائلی فوت میشود باز عرض میکنم اولاً عوض بهره همه اش سه است و عوض مال الاجاره یازده است که هنوز هم هست و الان هم باقی است مثلاً دولت در فلانجا يك ملکی دارد يك چیزی دارد يك عواملی باعث شده است که اسباب شده است که يك شعر هم

فالانکس در اینجا حق داشته است خودش هم نمیتوانسته برسد دولت هم نمیتوانسته ضبط کند ملکش را بک فراری با او بدهد اگر آن شخص بخواهد بفروشد دولت پنج برابرش را بگیرد و از آن صرف نظر کند دیگر عادلانه تر از این چه میشود حالا اگر در ضمن یک قاعده کلی برای خالصه ها دولت فکری کرد که اصلاً فروخته بشود یا انتقال بشود برای این هم فکری میشود ولی حالا یک قانونی باسم بگذرانیم که سه تا عوض بهره را در فلان جا رد کنیم و بدهیم بصاحبش و صاحب اصلی و ورثه اش را پیدا کنیم اینها در واقع یک مستمری است که تقسیم میشود بصاحبان آنها ملک هم همیشه همین حال را دارد ولی امتش عوض شده است و این حال مستمری را دارد می آیند و میگیرند و نمون هم میشوند ولی ما آنها را مجبور نمیکنیم حالا هم احتمال می رود که بیایند انتقال بدهند و صرف نظر کنند و اگر هم نکنند همیشه یک چیزی خواهند گرفت ولی این مسئله خیلی چیزی نبود که دو باره بیایند و برگردانند بصاحبش و این ترتیبی که الان پیشنهاد شده است اگر صاحبان راضی نبوده اند که ممکن است در دفتر هم باشند اگر راضی شدند که از دفتر برداشته میشود و تمنی میکنم که پیشنهاداتی که دو باره محتاج بمطالعه جدید خواهد بود و معین میکنند که چه اشکالی دارد یا اشکالی ندارد از آنها آقایان صرف نظر فرمایند برای اینکه آن چیزهای مهم را ما بقی گذارده ایم جواب آقای مؤید احمدی را هم آقای مخبر دادند انهم از موضوع ما خارج است صرف روشنائی هم هر کدام واقعا عمده بوده و مملکت درش علاقه مند بوده ما ابقاء کردیم روی هم چیزی نیست آقایان موافقت فرمایند که ما هم راحت شویم و دفاتر مالیه هم صاف شود.

رئیس - آقای دیبا فرمایشی دارید؟

طباطبائی دیبا - در این ماده تخفیفی که نوشته شده است از سابق تخفیفاتی که در دفاتر مستمریات بوده است دو قسمت است یک تخفیفات شخصی است یک تخفیفات

ملکی ممکن است آقای وزیر مالیه یک توضیحی اینجا بدهند که مقصود از تخفیف اعم از تخفیفات شخصی و ملکی است اگر تخفیفات ملکی است بنده موافقم اگر شخصی است آنها مدتی است که بکلی موقوف شده است دیگر حالا باز خرید ندارد این است که بنده عقیده ام این است که بعد از تخفیف یک کلمه املاک هم علاوه کنند و نوشته شود تخفیف املاک.

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده خیال میکنم که این تقاضای آقای دیبا چندان موافق این قانون نیست برای اینکه مراد از تخفیف این اصل این قانون برای این تأسیس شده است که این دفتر پر عرض و طول نسبت بمستمریات و این طور چیزها را بدهند و تخفیف مالیات ملکی عبارت از این است فرض فرمایند یک ملک پانصد تومان مالیات داشته در آنموقع دولت رسیدگی کرده است که این ملک قادر به دادن پانصد تومان نیست نخواستند است مالیاتش را هم گفته باشد چهار صد تومان یا چهار صد و پنجاه تومان گفته است پنجاه تومان از این مالیات را ما تخفیف دادیم که چهار صد و پنجاه تومان بگیریم او مربوط باین قسمت نیست که این آمده است دستی میگرفته است این مال تخفیف دستی بگیرها بوده است آنها بعد از قانون ممیزی که آمد و وارد شد هیچ دیگر ما وارد قسمت او نیستیم (بعضی از نمایندگان صحیح است) این فرمایش آقای مثل موقوفه بود که آقای مؤید احمدی ذکر کردند و اصلاً ربطی بوقف ندارد و این تخفیف هم اصلاً مربوط به تخفیف املاک نیست این مطلب هم شامل اشخاصی بوده است که می آمدند و دستی می گرفته اند (دیبا - تمام از بین رفته است) پس دیگر صحبتی ندارد.

رئیس - یک پیشنهادی از آقای اعتبار رسیده است

قرائت میشود:

پیشنهاد آقای اعتبار

ماده ۴ را بشرح ذیل پیشنهاد میکنم:

اراقمی که بعنوان عوض بهره عوض مال الاجاره و تخفیف ضمن دفاتر مستمریات منظور شده است وزارت مالیه مکلف است در مقابل تأدیه پنج برابر مبلغ پرداختی آنها را خریداری کرده از دفاتر حذف نماید.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - اولاً بنده یک قسمت پیشنهادم اشتباه شده است منظور پنج برابر قیمت فعلی است اما نظر بنده در این پیشنهاد استعداء میکنم اینکه این موضوع عوض بهره را توضیح فرمایند بنده یک موضوعی را سراغ دارم برای آقایان عرض میکنم و پس از آنکه توضیح دادم امیدوارم با بنده هم عقیده شوند که این عملی که سابقاً معمول بوده و حالا هم یک دو جا عمل میشود جز ایجاد گدا کردن یک مردمی را و متوجه کردن بنگاه داشتن آنها برای آخر سال و بالاخره تقسیم شود بین اولاد آنها عوض بهره و هر کدام پانزده قران و یکتومان بانها برسد این ترتیب خوش ندارد یک ملک است در همدان که بنده میشناسم این تقریباً دو بیست نفر همین سال گذشته عوض بهره تقسیم شده بود بین اولاد ذکور و نثاک و بهر کدام آنها با اینکه سال گذشته محصول خیلی خوب بوده است بهر کدام پانزده قران رسیده است که این دو بیست نفر را بنده میتوانم با آقایان معرفی کنم هیچکدامشان دنبال هیچکاری نمیروند همه متوجهند که این سال تمام شود و عوائد این ملک چه میشود وزارت مالیه بانها چه خواهد داد و برای خودشان یک مؤنه دائمی تصور میکنند و این چه عیب دارد که وزارت مالیه یک مرتبه پنج برابر بانها بدهد و اینها مایوس بشوند و بنده قطع دارم هر کدام اینها دنبال یک کاری و کاسبی خواهند رفت و هیچ عیبی ندارد که همان عملی که با سایرین میشود با اینها هم بشود یعنی با رضایت صاحبان آنها وزارت مالیه این عمل را میکند اگر راضی شدند بنده عرض میکنم که وزارت مالیه مکلف است این کار را بکند و این یک خدمتی است بانها که چنانچه راضی شدند یک قیمتی بانها بدهد و آن را موقوف

کنند و این قیمتی که بنده در اینجا گذاشتم خیلی برای آنها کمک است عوض بهره که دوات میدهد شروعش از ۷۰ بلکه صد سال قبل است که اگر این را هم بخواهید حساب کنید ده برابر بدهید چیزی گیرش نمی آید ولی اگر با قیمت فعلی با آنها این عایدات را حساب کنید پنج برابر قیمت کنید و بدهید آنها ممکن است هر کدام یک مبلغی که نسبتاً قبل باشد بانها برسد و میتوانند یک سرمایه تهیه کرده باشند و کاسبی بکنند و این وضعیت از بین می رود که یکعده همیشه منتظر باشند که کی آخر سال میشود و بروند از وزارت مالیه صد دینار از وزارت مالیه بگیرند آنها با هزار زحمت بنده با عرض تشکر از آقای وزیر مالیه که با این فکر خوب که مدتها صحبتش بوده و امروز عملی شده استعداء میکنم که با این پیشنهاد هم موافقت فرمایند که این موضوع هم از بین برود.

وزیر مالیه - بنده تصور میکنم که این اشتباهات

بیشتر ناشی از این اصطلاحات میشود رو به مرفته این مستمریات و شهریه ها و مال الاجاره ها اینها همه حکم مستمری را دارد یک وقت یک ملک هست که معلوم نیست عایدش چقدر بوده اول عایدش چه بوده حالا چه بوده این یک چیزی است که از دولت میگیرند مثل سایر مستمریات و خیلی هم ممکن است که خوشوقت و خوشحال باشند از این کار ولی ما هم برای اینکه ریشه از اینکار نباشد گفتیم که میتوانند و مختار است که بیاید بفروشد یا بفروشد و اینها در واقع همه در حکم مستمری است (صحیح است) سابقاً عنوان دیگری را آنجا داشته است ما میخواهیم بکلی از ریشه براریم

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای اعتبار را قابل توجه

میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای مؤید احمدی



فهیمی - بنده اینجا اشکالی بنظرم میرسد که آن ایراد آقای فاطمی را هم میشود در اینجا اصلاح کرد جمله اول این ماده که از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذارده میشود صحیح است ولی آن قسمتی که راجع بآلغاء ماده شش قانون متمم بودجه است بنده این را فرمودند يك اشخاصی هستند که الان مستمری دارند تا آخر ۱۳۱۳ میتوانند متدرجاً ببینند مطابق این قانون بفروشند ولی در ضمن بعضی اشخاص ممکن است قبل از اینکه تقاضای واگذاری یا فروش مستمری کنند فوت نمایند مطابق قانون مستمری آنها باید بورالشان تقسیم شود بعد بوراات آنها چه معامله خواهد شد مطابق تصویب این قانون یعنی اصل حقوق داده میشود یا چیز دیگر در متمم قانونیکه سابق گذشت برای وزارت مالیه تولید اشکال میشود در متمم قانون بودجه مطلب واضح نوشته شده است که وزارت مالیه مجاز است که در باره مستمری ورثه متوفی از قرار تومن پنج تومان بدهند اگر کسی مستمریش را فروخت ضمناً فوت کرد بورثه آن شخص مطابق این قانون معامله خواهد شد و هیچ محتاج بدین حرفها هم نیست آنهايي که فوت نمی کنند خودشان هستند و مطابق این قانون عمل می کنند وای اگر این جمله را ما بنویسیم و آن ماده را منغی کنیم اشکالی پیش می آید راجع بتقسیم که آیا نسبت باصل مستمری باشد یا سهمی ورثه و اینجا زحمت پیدا خواهد شد بنا بر این اگر آقای وزیر مالیه موافقت فرمایند در این ماده فقط همان قسمت اول را بنویسند که این قانون از موقع تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود و برای کسانیکه از این تاریخ تا آخر ۱۳۱۳ فوت کنند معلوم میشود که نسبت بورثه آنها چه معامله میکنند و آن قسمت ماده قانون متمم بودجه هم بحال خودش باشد و اشکالی ندارد این بعقیده بنده خیلی راحت است

وزیر مالیه - فرمایشاتی را که آقای فهیمی و فاطمی

فرمودند هفت و هشت ده تا فرض بیشتر نبود و ممکن نیست يك موضوعی را فرض کرد و بحث کرد این يك موضوع خیلی ساده ایست برای اینکه هر چه مدت زیاد تر مانده باشد بیشتر می توانند بفروشند اگر کمتر مانده باشد قیمت کمتر حالا فرض نادری میفرمائید که يك کسی نیاید بفروشد تا آخر هم نیاید و مرد بورثه رسید خوب ورثه شامل و داخل در این قانون میشوند و مطابق اصل مستمری میشود هر کس که مراجعه کرده وزارت مالیه و بدند مستمری دارد با بارث باو رسیده و صاحب اصلی مراجعه نکرده بود و فوت شده آن را می خرد اگر مدت زیاد مانده باشد قیمت زیاد کمتر مانده باشد به قیمت کمتر یکنوع تومانی پنجتومان است یکنوع چهار تومان است یکنوع ۱۶ قران است این دیگر اشکالی ندارد و اگر بخوایم فرضهای دیگری را هم پیش بیاوریم و بحث کنیم و در لایحه گذاریم و خیلی بخوایم در تصویب این قانون دقیق بشویم خیلی کار ما را پیچ در پیچ میکند

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است
دشتی - رأی بگیرید

رئیس - آقایانیکه با ماده ششم موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده الحاقیه از طرف آقای افسر رسیده است قرائت میشود

ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد مینمایم:
ماده الحاقیه - در صورتیکه دارندگان شهریه تقاضا نمایند این قانون در باره آنها مجری شود وزارت مالیه می تواند این قانون را نسبت بانها تعمیم دهد

افسر - بنظر بنده هر فکری که راجع باین قانون شده است و هر مصلحتی و هر پیش بینی که از طرف دولت و نمایندگان محترم که رای میدهند پیدا شده است همین ها عیناً در شهریه ها هم موجود است چه راجع بشهریه های دائمی و بلامدت و چه راجع بشهریه های مدت دار و خرج تحصیل اینها که تا مدت بیست و يك سالگی و اینها از مجلس گذشته است این جا دولت يك ارفاقی نسبت بانها کرده و نخواسته است با جبار آنها را از صاحبانش بخرد

و اینها را با نظر دیگری تلقی کرده بود مبدء آنها هم معلوم است و شاید مناسب این طور دیده باصلاح دانسته بودند که اینطور بکنند اینهایی که از مجلس چهارم باین طرف تصویب شده بود احترامی دولت برای آنها قائل شدند و آنها را اجباری نکردند اما اختیاریش بعقیده بنده ضرری ندارد اگر ملاحظه فرموده باشید در مواقعی که مجلس میخواست شهریه اشخاص را کم بکند در مجلس مختلفه خیلی اشخاص اظهار میکردند که بما بر میخورد نه از نقطه نظر مبلغ برای اینکه ما صد سال است بموجب فرمان این مستمری را میگیریم و حالا میخواهند این حقوق ما را قطع کنند در صورتیکه این حقوق در مقابل خدمات ما بوده است و اگر حالا قطع کنند این مثل این است که دولتهای حاضره يك نظر خاصی نسبت بما دارند یا ما را لایق خدمتگذاری نمیدانند حالا که این مطلب مستمری تمام شد این مطلب هم دیگر از بین خواهد رفت صاحبان شهریه هم در این چند روزه بعضی هایشان بمن مراجعه کرده اند که حالا که این دفتر از بین میرود ما را هم شامل کنند منتهی اختیاری باشد لهذا بنده پیشنهاد کردم که از هر دو طرف این خرید شهریه ها اختیاری باشد ولی راجع بوزارت مالیه چرا اختیاری باشد عرض میکنم چون ممکن است که وزارت مالیه این را در بودجه اش پیش بینی نکرده باشد بطور الزام و اجبار نتوانستم عرض کنم این بود که اینطور پیشنهاد کردم که اگر وزارت مالیه هم صلاح دانست هر مبلغ که لازم شد در بودجه خودش بگذارد و پس از تصویب مجلس شورای ملی بخرد (صحیح است) پس از هر دو طرف اکثر اختیاری باشد و راه باز باشد بهتر است و بنظر من اگر آقای وزیر مالیه این را قبول فرمایند خیلی خوب است و این يك چیزی است که اسباب رضایت بعضی ها است و ضرری هم ندارد و بتدریج همه اینها يك نواخت میشود و هم بعد ها اینطور میشود که حقوقی را که ز مملکت میکینند میدانند در مقابل يك خدمتی است و غیر از مزد این شهریه و مستمری صورت

دیگری نداشته باشد بنظر بنده اگر این را قبول کنند خیلی خوب است

وزیر مالیه - این مطلب را که آقای افسر بداهه در مجلس پیشنهاد کردند بنده در بادی نظر هیچ عیبی برایش تصور نمیکنم بلکه مستحسن هم هست ولی البته محتاج بمطالعه است ولی چون این را گذاشته اند باختیار طرفین که هم او اختیار دارد بفروشد و هم دولت اختیار دارد بخرد مانعی ندارد بنده قبول میکنم ولی میخواهم پیشنهاد کنم که چون این مبلغی که ما در ماده پنج این قانون پیشنهاد کرده ایم برای مستمریت است آنجا گذاشته شود که از محل صرفه جوئی مستمری ها و شهریه ها در بودجه مملکتی چون از این محل در هر سال چند هزار تومانی شاید صرفه جوئی شود آن را صرف باز خرید شهریه ها بکنند (صحیح است)

افسر - بنده قبول میکنم مانعی ندارد

رئیس - با این تصحیحی که شده است ماده الحاقیه آقای افسر قرائت می شود

ماده الحاقیه - در صورتیکه دارندگان شهریه تقاضا نمایند این قانون در باره آنها هم مجری شود وزارت مالیه می تواند این قانون را نسبت بانها تعمیم دهد و از محل صرفه جوئی مستمریات پرداخت شود

وزیر مالیه - مستمریات و شهریه ها و وظایف هر سه باید نوشته شود چون در بودجه اصطلاحش این جور است وظایف و شهریه و مستمریات

مؤید احمدی - (و از محل صرفه جوئی مستمریات و شهریه ها و وظایف پرداخته شود)

وزیر مالیه - صحیح است

اعتبار - اجازه میفرمائید؟

رئیس - فرمائید

اعتبار - این پیشنهاد آقای افسر خیلی خوب بود و هر قدر این افلاک در بودجه مملکتی کمتر شود صرفیه مردم و مملکت هر دو درش هست ولی در اینجا باید يك کاری کرد که عمی هم بشود شهریه آقا غیر از مستمریت

شهریه بگیر شاید کمتر حاضر بشود باین قیمت آن را بفروشد. این را يك قدری بیشترش کنید که در مقابل يك چیز بیشتری ۵ برابر ۶ برابر کنیم که واقعاً او حاضر شود در مقابل يك مبلغ بیشتری او هم حاضر شود و عملی شود نظر بنده این بود که اگر موافقت بفرمائید خرید آنها بیشتر از مستمریات باشد.

مخبر - اصلاً وقتیکه پیشنهاد شد مطابق این قانون وزارت مالیه بتراضی این قانون را در باره شهریه بگیرها تمهید دهد وقتی معامله بتراضی طرفین قرار شده باشد آنوقت برطبق این قانون که خودتان تصویب فرمائید سنوات مختلف را بمبلغ های مختلف قرار گذاشته اند بخرند اگر مدت زیاد مانده باشد تومانی پنج تومان شش تومان می خردند اگر کمتر مانده باشد کمتر میخرند این به تناسب مدتی است که از آن باقی مانده است در اینصورت با این قانون پیشنهاد شما عملی نیست و اصلاً این مذاکره زیاد است و همان پیشنهاد که شد و اصلاح شد کافی است و نظریه آقای اعتبار هم تأمین میشود.

رئیس - آقایانی که با ماده الحاقیه

طباطبائی دیبا - بنده عرضی دارم

رئیس - يك نفری که پیشنهاد می کند توضیح میدهد آقا

طباطبائی دیبا - پیشنهاد نیست بنده عرض داشتم

رئیس - در چه ؟

طباطبائی دیبا - در این ماده .

رئیس - در کلیات ماده مذاکره تمام شد بعد قرار پیشنهادات شد در پیشنهاد هم بالاخره يك نفری که می توانست حرف بزند حرف زده دولت و مخبر هم موافقت کردند

طباطبائی دیبا - در آنچه که دولت موافقت کرده است بنده حرف دارم

رئیس - خیلی خوب بفرمائید

طباطبائی دیبا - پیشنهاد آقای افسر خیلی خوب بوده

ولی بنده عقیده ام این است که يك چیز هائی را باید باین اضافه کرد يك شهریه هائی هست که بعنوان خرج تحصیل است و باید بمحصل داده شود و باید این را استثنا کنند زیرا که ممکن است يك کسانی که امروز از دولت شهریه میگیرند و ضمناً اولادشان هم میروند تحصیل میکنند فردا بیایند حقوقشان را بفروشند و يك پول يك جا بگیرند و اولادشان از تحصیل باز بمانند بنده عقیده ام این است که آن شهریه هائی که وجهش بمصرف خرج تحصیل میرسد آنها را نخرند. (صحیح است)

وزیر مالیه - چشم بنده قبول میکنم که هر کس که شهریه برای خرج تحصیل میگیرد ما از او نمیگیریم و نمیخریم.

طباطبائی دیبا - بسیار خوب

رئیس - آقایانی که با ماده الحاقیه که ماده ششم خواهد شد (ماده ششم ماده هفتم خواهد شد) موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده الحاقیه دیگری هم از آقای رهنما رسیده است :

ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد میکنیم : صرف روشنائی مزارات ائمه اطهار و حضرت ابو الفضل مذکور در ماده ۳ قسمت الف توسط خود مأمورین دولت ایران باید انجام گیرد (صحیح است)

رهنما - عرض کنم که بنده توضیح زیادی ندارم در این قسمت دولت يك مبلغی را می گذرانند و میفرستند برای روشنائی مقابر متبرکه که ائمه و بقاع مشرفه و معتقد است که باید خرج شود و بمصرف روشنائی برسد بسیار خوب حالا اگر این پول بدست مأمورین دولت داده شود بجای اینکه باشخاص مختلفه داده شود بهتر است که خود مأمورین دولت این را بمصرف برسانند (صحیح است)

وزیر مالیه - این پیشنهاد بسیار خوب است و بنده مخالفی ندارم ای کاش تمام آنچه که صرف می شود و پولش

از خزانه ملت و مملکت بیرون می رود مأمورین دولت و ملت هم در مصرف و خرج آن نظارت کنند که بمصرف صحیح و واقعی برسد ولی در این جا البته یکی دو اشکال هست که بایستی توجه بفرمائید اولاً این است که چنانچه در لایحه دولت هم نوشته شده بود بعد آقایان تغییرش دادند در کمیسیون در آن جا این طور نوشته شده بود که بعضی جاها که چراغ الکتریک دارند استثناء باشند ولی بعد کمیسیون اصلاح کردند این قسمت را ولی در خود لایحه دولت قرار بود آن جاهائی که چراغ الکتریک دارند دیگر احتیاجی نیست استثناء باشد و این وقت هم در آن جا نشود ولی کمیسیون صلاح دانست باشد ما هم موافقت کردیم . اگر منظور این است که روشن باشد البته روشن می کنند ولی مراقبت مأمورین دولت در خارج يك کار آسانی نیست و اشکال دارد نظارت در آن با این حال بنده حرفی ندارم و اگر مجلس شورای ملی صلاح بداند بنده حرفی ندارم ولی اینها چیزی بود که در کمیسیون مذاکره شد و بخاطرشان آوردم

رئیس - آقای رهنما می فرمائید که گفته تان خوب تعبیر نشده است ؟

رهنما - بلی بنده توضیحی می خواهم بدهم

رئیس - بفرمائید

رهنما - این جا در پیشنهاد خود دولت بود که اگر مقابر ائمه اطهار روشنائی داشته باشد و چراغ برق داشته باشد این وجه داده نشود اگر نداشته باشد يك مبلغی بدهند ولی بعد کمیسیون آمد و گفت نه در هر صورت این پول داده شود یعنی چه ؟ یعنی خواه چراغ برق داشته باشد یا نداشته باشد باید بدهد . خوب اینجا ما به بنیم کمیسیون و مجلس شورای ملی چه نظری دارند اگر ما حقیقتاً نظر داریم که مقابر ائمه اطهار بایستی روشن شود (صحیح است) که باید نظارت شود نه اینکه جیره و مواجب

بکنند برای عده اشخاص معین . دولت ایران از خزانه مملکت خودش پول میدهد چهارصد تومان یا هزار تومان این را میخواهد بنام دولت ایران و بنام يك مملکت اسلامی برای ائمه اطهار چراغ روشن کنند نه برای این است که این يك جیره و مواجب بشود برای اشخاصی که در آن جا بر علیه مملکت ما اقدام میکنند پروا کاند می کنند تبلیغ میکنند . برای اطلاع از این موضوع خوبست به دوسیه های وزارت امور خارجه و راپرت قونسولگریهای بغداد و کربلا مراجعه بفرمائید و به بینید قضیه چه چیز است بنا بر این نقطه نظر مجلس شورای ملی روشن کردن مقابر ائمه اطهار است این باید تحت نظر مأمورین خود دولت ایران در آنجا مصرف کنند والا اگر بخواهند باین وضع يك مستمری با تک خرج یا شهریه برای بعضی اشخاص تصویب کنند بنده مخالف هستم و کان میکنم غالب نمایندگان محترم مجلس شورای ملی هم مخالف باشند (صحیح است)

مخبر - البته همینطوری که آقای وزیر مالیه توضیح دادند باید شهادتی که آقای رهنما کردند منظور این است که مشاهد مشرفه روشن شود البته هر چه دقت و مراقبت بیشتر باشد در آنچه که داده میشود که بهتر بمصرف برسد البته خوب است و نظر مجلس هم همین است کمیسیون هم موافق است باین پیشنهاد (صحیح است)

وزیر مالیه - بنده هم اول عرض کردم موافقت دارم **رئیس** - رأی میگیریم بماده الحاقیه که حالا ماده هفتم خواهد شد آقایانی که با ماده الحاقیه که دولت و مخبر موافقت کردند موافقت قیام فرمایند . (عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد . در کلیات هم مخالفی نیست (صحیح است) رأی میگیریم باورقه آقایانی که با مجموع این لایحه موافقت ورقه سفید خواهند داد .

- الف - صرف روشنائی مزارات هريك از ائمه اطهار و حضرت ابوالفضل عليهم السلام .
- ب - صرف روشنائی مقابر سلاطین ماضی و عباس میرزا نایب السلطنه و مرحوم محمد علی میرزا دولتشاه که امسال بیودجه وزارت معارف انتقال یافته و در سالهای بعد اعتبار لازم برای آنها در بودجه وزارت مزبور منظور خواهد گردید.
- ج - صرف روشنائی و مخارج مدارس و همچنین مخارج و مصارف روشنائی مساجد مطابق اقلام خرج آمده دفتر نقداً جنساً بیودجه وزارت معارف انتقال خواهد یافت که تحت نظارت وزارت مزبور بمصرف برسد. تبصره - اجناسیکه نرخ آنها ثابت است بهمان نرخ و آنهائیکه تعیین قیمت نشده بنرخ زوز تبدیل به نقد خواهد شد.
- د - صرف روشنائی مقابر مرحوم حاج شیخ مرتضی انصاری - مرحوم حاج میرزا حسن شیرازی - مرحوم حاج ملاهادی سبزواری - مرحوم حاج شیخ شکرالله کردستانی بیودجه معارف انتقال خواهد یافت.
- ماده چهارم - ارقامیکه بعنوان عوض بهره - عوض مال الاجاره و تخفیف ضمن دفاتر مستمریات منظور شده است وزارت مالیه مجاز است باموافقت صاحبان آنها در مقابل تأدیبه پنج برابر مبلغ پرداختی آنها را خریداری کرده از دفاتر حذف نماید.
- ماده پنجم - وزارت مالیه مجاز است تا مبلغ هشت ملیون و هفتصد و چهل هزار ریال از بانک ملی یا بانک های دیگر استقراض نماید مبلغ استقراضی مزبور باضافه اعتباریکه جهت پرداخت و بازخرید مستمریات ضمن بودجه ۱۳۱۱ منظور است بمصرف تأدیبه قیمت مستمریات و مصارف خریداری برطبق مفاد ماده اول و چهارم اینقانون تخصیص مینماید برای استهلاك اصل و فرع قرضه نیز دولت موظف است در مدت سه سال متوالی از ابتدای سال ۱۳۱۲ اعتباری معادل نلت قرضه مزبور باضافه فرع آن ضمن بودجه سنوات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ منظور بدارد.
- ماده ششم - در صورتیکه دارندگان شهریه تقاضا نمایند این قانون در باره آنها هم مجری شود وزارت مالیه میتواند این قانون را نسبت بآنها تعمیم دهد و از محل صرفه جوئی مستمریات و شهریه ها وظایف پرداخت شود.
- ماده هفتم - صرف روشنائی مزارات هر يك از ائمه اطهار و حضرت ابوالفضل مذکور در ماده سوم قسمت الف توسط خود مأمورین دولت ایران باید انجام گیرد.
- ماده هشتم - این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود و از تاریخ اجرای آن ماده ششم قانون متمم بودجه ۱۳۱۱ مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۱۰ ملغی خواهد بود:
- این قانون که مشتمل بر هشت ماده است در جلسه هیجدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و یازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
- رئیس مجلس شورای ملی - دادگر